

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΓΔ Αναφορών & Θεσμικής Υποστήριξης
Δ/νση Αναφορών & Δημοσιότητας
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25 - 27 Αθήνα

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού
ΚΟΙΝ: Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Ιδίου Υπουργείου

ΘΕΜΑ: Απάντηση επί της με Α.Π.: 8060/10-08-2025.

Σχετ.: Το από 10.08.2025 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Γραφείου Αναπληρωτή Υπουργού

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Το Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) χρηματοδοτεί δράσεις για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας μέσω μη επιστρεπτέας ενίσχυσης (επιχορήγησης) και μέσω δανειακών προϊόντων για την παροχή χρηματοδότησης για κεφάλαιο κίνησης και επενδύσεις. Ειδικότερα:

Α. Δράσεις επιχορήγησης επιχειρήσεων:

1. «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων επιχειρήσεων» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16706) με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης αποκλειστικά μικρομεσαίων επιχειρήσεων με στόχο τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό:

α. Πρόγραμμα «Ψηφιακά Εργαλεία» το οποίο αφορά την απόκτηση ψηφιακών εργαλείων και λογισμικού για την παραγωγική, διοικητική και εμπορική λειτουργία των ΜμΕ, για ηλεκτρονικό εμπόριο και ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Το πρόγραμμα προκηρύχθηκε διαδοχικά σε δύο κύκλους με συνολικό ποσό δημόσιας δαπάνης Π/Υ 139 εκ €.

β. Το Πρόγραμμα «Ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών» το οποίο αφορά στην επιχορήγηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών προκειμένου να αναπτύξουν

νέα ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες, με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 145 εκ. €.

γ. Πρόγραμμα «Ψηφιακές Συναλλαγές» για χρηματοδότηση δράσεων όπως η αντικατάσταση EFT/POS, η τιμολόγηση επί αυτοκινήτου και η ηλεκτρονική τιμολόγηση. Το πρόγραμμα προκηρύχθηκε διαδοχικά σε δύο κύκλους, με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 111,4 εκ. €.

Στοιχεία των ανωτέρω προγραμμάτων αποτυπώνονται στην ιστοσελίδα www.digitalsme.gov.gr, ενώ ζητούμενα λοιπά στοιχεία υλοποίησης μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. «Έξυπνη Μεταποίηση (αναγνωριστικό μέτρου ID 16721)» με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της δράσης χρηματοδοτείται το πρόγραμμα επιδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου της μεταποίησης «Έξυπνη Μεταποίηση», μέσω του οποίου επιχορηγούνται επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού από 250.000 € έως 6.000.000 € πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του ελληνικού βιομηχανικού οικοσυστήματος για την ενίσχυση της τεχνολογικής τους υποδομής και την αναβάθμιση του κατασκευαστικού τους εξοπλισμού με χρήση έξυπνων τεχνολογιών αιχμής με χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Το πρόγραμμα είχε αρχικό προϋπολογισμό 88,2 εκ. €, ο οποίος εν συνεχεία αυξήθηκε κατά 18,4 εκ. € προκειμένου να χρηματοδοτηθούν περισσότερες επενδυτικές προτάσεις, φθάνοντας τη συνολική δημόσια δαπάνη στο ποσό των 106,7 εκ. €.

Αναλυτικότερα λοιπά στοιχεία υλοποίησης του ανωτέρω προγράμματος μπορούν να δοθούν από το συνενωτώμενο Υπουργείο Ανάπτυξης.

3. «Εξοικονομώ επιχειρώντας» (αναγνωριστικού μέτρου ID 16874) με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους και την ενεργειακή αναβάθμιση:

α. Το πρόγραμμα «Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα», το οποίο αφορά την επιδότηση επιχειρήσεων στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και εξοπλισμού επιχειρήσεων στους κλάδους του εμπορίου, των υπηρεσιών, της εστίασης, της παραγωγής αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων, καθώς και του τουρισμού με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 176,7 εκ. €.

β. Το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση Ενέργειας σε Επιχειρήσεις – Αλλάζω Συσκευή για τις επιχειρήσεις» που παρέχει στοχευμένες επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις προκειμένου να προβούν σε εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού (συστήματα θέρμανσης με χρήση αντλιών θερμότητας, συστήματα ηλιακής θέρμανσης, έξυπνες συσκευές μέτρησης ενέργειας και άλλες παρεμβάσεις) με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 105,6 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σημειώνεται δε, ότι τα δύο ανωτέρω προγράμματα συνέβαλλαν στην επίτευξη του οροσήμου 33 της δράσης 16784 που ολοκληρώθηκε επιτυχώς στο πλαίσιο του 5^{ου} αιτήματος πληρωμής και αφορούσε στην υπαγωγή 3.500 μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα εν λόγω προγράμματα.

4. «Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση» (αναγνωριστικού μέτρου ID 16994) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης, η οποία αποτελεί μέρος του REPowerEU, έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα εξής προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων:

α. Το πρόγραμμα « Συστήματα Αποθήκευσης Ενέργειας για επιχειρήσεις με αντικείμενο την επιχορήγηση επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους και κλάδου οικονομικής δραστηριότητας, για την εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης σε φωτοβολταϊκά συστήματα ή για την εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης (μπαταρίας) σε ήδη υφιστάμενα ενεργά φωτοβολταϊκά συστήματα με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 153,7 εκ. €.

β. Πρόγραμμα επιχορήγησης για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων, με ελάχιστο ενεργειακό στόχο την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30%, με προϋπολογισμό δημόσια δαπάνης 10 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. «Υποστήριξη πράσινης μεταποίησης & μεταφορών – ανάπτυξη τεχνολογίας δέσμευσης & αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (αναγνωριστικού μέτρου ID 16831) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης, έχει ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτείται το πρόγραμμα «Παραγωγικές Επενδύσεις Πράσινης Οικονομίας και R&D (Produc-e Green), μέσω του οποίου επιδοτούνται επενδυτικά σχέδια από νέες ή υφιστάμενες επιχειρήσεις για την παραγωγή προϊόντων στον τομέα της πράσινης βιομηχανίας, με έμφαση στον παραγωγικό κλάδο της ηλεκτροκίνησης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και των προϊόντων και αγαθών που προορίζονται για την εξοικονόμηση ενέργειας με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 150,8 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης του ανωτέρω προγράμματος μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. «Οικονομικός Μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16626) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων:

α. Το πρόγραμμα «Καινοτομία και πράσινη μετάβαση στη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων» για την επιδότηση επιχειρήσεων, ομάδων παραγωγών και συνεταιρισμών που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση ή/και εμπορία αγροτικών προϊόντων, το οποίο προκηρύχθηκε μέσα από δυο διαδοχικές προσκλήσεις με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 252,8 εκ. €.

β. Το πρόγραμμα «Εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς Τομέα» που αφορά στην επιδότηση επιχειρήσεων του πρωτογενούς και αγροδιατροφικού τομέα, το οποίο προκηρύχθηκε μέσα από δυο διαδοχικές προσκλήσεις με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 133,3 εκ. €.

γ. Το πρόγραμμα «Πράσινος Αγροτουρισμός», το οποίο αφορά στην επιδότηση υφιστάμενων και υπό σύσταση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων στον τομέα του τουρισμού, τα οποία συνδέουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα με τον τριτογενή, δημιουργώντας ένα νέο τουριστικό προϊόν με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 63,6 εκ. €.

δ. Το πρόγραμμα «Αναδιάρθρωση καλλιεργειών» μέσω του οποίου παρέχεται επιδότηση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για επενδύσεις στην αναδιάρθρωση δενδρωδών καλλιεργειών και σχετικών άυλων δαπανών με προϋπολογισμό 14,1 εκ. €.

Στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω προγραμμάτων δίνονται στην ιστοσελίδα <https://myagrortf.minagric.gr/>, ενώ πρόσθετα στοιχεία υλοποίησης μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. «Μεταρρύθμιση των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16747) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη και απασχόληση ανέργων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων:

- Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης σε κρίσιμες περιοχές μακροχρόνιας ανεργίας (ηλικίας 45 ετών και άνω) με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 104,4 εκ. €.
- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 5.000 ανέργων, ηλικίας 18-66 ετών, στην πράσινη οικονομία με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 49,8 εκ. €.
- Πρόγραμμα επιχορήγησής επιχειρήσεων απασχόλησης ανέργων 3.000 (ειδικών ομάδων) & 7000

(εμπόδια ένταξης-επανεένταξης) με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 110 εκ. €.

- Προγράμματα Ανοικτού Τύπου στο πλαίσιο των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης που συμπεριλαμβάνει πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 7000 ανέργων στις επιλέξιμες περιοχές υλοποίησης του Scale Up Π/Υ 23,3 εκ. € και Πρόγραμμα Επιχορήγησης Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών (NEE) σε επιλέξιμες περιοχές υλοποίησης προγραμμάτων Scale Up με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 12,5 εκ. €.
- Ολοκληρωμένη δράση κατάρτισης και απασχόλησης ανέργων ηλικίας 25-45 ετών με Π/Υ δημόσιας δαπάνης επιδότησης απασχόλησης 41,3 εκ. €.
- Ολοκληρωμένη δράση κατάρτισης και απασχόλησης ανέργων δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Αστέγων Π/Υ δημόσιας δαπάνης για την επιδοτούμενη απασχόληση με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 143 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

8. «Ο Πολιτισμός ως κινητήριος μοχλός ανάπτυξης» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16293) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Πολιτισμού.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων :

- Πρόγραμμα για την ενίσχυση του Παραγωγικού Εξοπλισμού και του Ψηφιακού Μετασχηματισμού των Χειροτεχνικών Επιχειρήσεων με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 2,9 εκ. €
- Πρόγραμμα για την ενίσχυση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού Επιχειρήσεων του κλάδου της Βιβλιοπαραγωγής με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 1,9 εκ. €
- Πρόγραμμα για την Ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού επιχειρήσεων του κλάδου των Παραστατικών Τεχνών με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 6,2 εκ. €

Η πορεία και τα λοιπά στοιχεία υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Πολιτισμού.

9. «Τουριστική Ανάπτυξη» (αναγνωριστικό μέτρου 16931) με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Τουρισμού.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης φορέων και επιχειρήσεων :

- «Αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού». Το πρόγραμμα αφορά στη χρηματοδότηση φορέων και επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδύσεων για την αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 19,7 εκ. €.
- «Αναβάθμιση εγκαταστάσεων χιονοδρομικών κέντρων» μέσω του οποίου επιχορηγούνται νομικά πρόσωπα (ιδιοκτήτες και φορείς δραστηριότητας χιονοδρομικών κέντρων) για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων αναβάθμισης υποδομών, εξοπλισμού, ψηφιοποίησης, αξιοποίησης ΑΠΕ κ.α. με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 61,8 εκ. €.
- «Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων ορειβατικών καταφυγίων» μέσω του οποίου επιχορηγούνται νομικά πρόσωπα (ιδιοκτήτες και φορείς δραστηριότητα ορεινών καταφυγίων) για την υλοποίηση

επενδυτικών σχεδίων αναβάθμισης υποδομών, εξοπλισμού, ψηφιοποίησης, αξιοποίησης ΑΠΕ κ.α. με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 1,2 εκ. €.

- «Ενισχύσεις Καταδυτικού και Υποβρύχιου Τουρισμού» μέσω του οποίου επιχορηγούνται φορείς και επιχειρήσεις (Φορείς διαχείρισης καταδυτικών πάρκων, ΟΤΑ και Πάροχοι Καταδυτικών Υπηρεσιών Αναψυχής -Καταδυτικά Κέντρα, Σχολές Εκμάθησης Υποβρύχιας Κολύμβησης) για την αναβάθμιση και κατασκευή καταδυτικών πάρκων, υποδομές, εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα κ.α. με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 6,2 εκ. €.
- «Βελτίωση και τροποποίηση της προσβασιμότητας στις ελληνικές παραλίες», μέσω του οποίου επιχορηγούνται επιχειρήσεις και φορείς για την ανάπτυξη παρεμβάσεων ημι-μόνιμων υποδομών σε παραλίες της χώρας, προκειμένου να βελτιωθεί η προσβασιμότητα ατόμων με κινητικά προβλήματα ή εμποδιζόμενων ατόμων γενικότερα με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 17,1 εκ. €.
- «Αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού», μέσω του οποίου επιδοτούνται επιχειρήσεις και φορείς για την αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 19,7 εκ. €.
- «Αναβάθμιση τουριστικών λιμένων», μέσω του οποίου επιδοτούνται φορείς και επιχειρήσεις για την αναβάθμιση υποδομών τουριστικών λιμένων, ενεργειακή αναβάθμιση, την ψηφιοποίηση και τη βελτίωση της προσβασιμότητας με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 139 εκ. €.

Η πρόοδος των ανωτέρω προγραμμάτων και λοιπά στοιχεία υλοποίησης μπορούν να δοθούν από το συνεργωτώμενο Υπουργείο Τουρισμού.

10. «Ερευνώ Δημιουργώ Καινοτομώ» (αναγνωριστικό μέτρου 16971) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της δράσης χρηματοδοτούνται 36 συνεργατικά ερευνητικά έργα εθνικής εμβέλειας στο τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας με εταίρους επιχειρήσεις και Ερευνητικούς Οργανισμούς (ΑΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα), της εμβληματικής Δράσης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» με συνολικό Π/Υ Δημόσιας δαπάνης 24,7 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης του ανωτέρω προγράμματος μπορούν να δοθούν από το συνεργωτώμενο Υπουργείο Ανάπτυξης.

11. «Χρηματοδότηση της καινοτομίας - HORIZON 2020» (αναγνωριστικό μέτρου 16622) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Μέσω της δράσης χρηματοδοτούνται 12 ερευνητικά έργα που εκτελούνται από Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και έλαβαν Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) από το πρόγραμμα SMEs Instrument & EIC Accelerator (pilot) του Ορίζοντα 2020 (Horizon 2020) με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 16,4 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης του ανωτέρω προγράμματος μπορούν να δοθούν από το συνεργωτώμενο Υπουργείο Ανάπτυξης.

12. «Προώθηση της ποιότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας στα πανεπιστήμια» (αναγνωριστικό μέτρου 16289) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Στο πλαίσιο της δράσης χρηματοδοτείται το Πρόγραμμα «Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας» που αφορά σε επιχορηγήσεις συνεργατικών έργων Έρευνας & Ανάπτυξης μεταξύ δύο, κατ' ελάχιστον, ανεξάρτητων μερών, ενός Α.Ε.Ι. και μίας ιδιωτικής επιχείρησης, σε συγκεκριμένους θεματικούς τομείς με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 88,2 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης του ανωτέρω προγράμματος μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Β. Ενίσχυση επιχειρήσεων μέσω χαμηλότοκων δανείων, εγγυήσεων δανείων και κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών

1. Δανειακή Στήριξη Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (αναγνωριστικό μέτρου 16980) με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Το δανειακό σκέλος του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) ύψους 17,7 δις κατευθύνεται συνολικά και αποκλειστικά στην ιδιωτική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτού υλοποιούνται τα εξής προγράμματα:

α) Πρόγραμμα χαμηλότοκων δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, μέσω του οποίου δανειακά κεφάλαια ύψους 15,4 δις € διοχετεύονται μέσω εμπορικών τραπεζών (καθώς και διεθνών πιστωτικών οργανισμών) σε επιχειρήσεις όλων των μεγεθών για τη χρηματοδότηση επενδύσεων, με βάση τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθ. 47990/8.4.2022 (ΦΕΚ 1814 Β') Απόφαση του Αν. Υπουργού Οικονομικών ως ισχύει.

Ειδικότερα, τα επιχειρηματικά δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης χορηγούνται μέσω διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και εμπορικών τραπεζών που επιλέγονται βάσει ανοικτής δημόσιας πρόσκλησης. Τα πιστωτικά ιδρύματα διασφαλίζουν την επιλογή βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων και επιχειρήσεων, με αντικειμενικότητα και διαφάνεια κατ' εφαρμογή διαδικασιών αξιολόγησης και ελέγχου και σύμφωνα με τη συνήθη τραπεζική πρακτική, χωρίς την οποιαδήποτε συμμετοχή, συναίνεση ή έγκριση του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα δάνεια χορηγούνται με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους (επιτόκιο δανεισμού για το δάνειο ΤΑΑ, σταθερό 0,35% για πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και 1% για μεσαίες και μεγάλες, με απαλλαγή εισφοράς του ν. 128/75). Κάθε δανειακή σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο του προγράμματος επιχειρηματικών δανείων χρηματοδοτείται από πόρους ΤΑΑ με ανώτατο όριο το 50% του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους, και κατά τουλάχιστον 30% με εμπορικό δάνειο (Δάνειο Συγχρηματοδότησης) από το Πιστωτικό Ίδρυμα, ενώ απαιτείται και η ιδιωτική συμμετοχή της επιχείρησης κατ' ελάχιστον 20%.

Ως προς την συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο πρόγραμμα, επισημαίνεται ότι τα 275 από τα 503 δάνεια που έχουν συμβασιοποιηθεί (54,7% επί του συνόλου) αφορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις (στοιχεία 13/8/2025). Ο συνολικός προϋπολογισμός των εν λόγω επενδύσεων ανέρχεται σε 2,9 δις €.

Η ποσοστιαία γεωγραφική κατανομή των ανωτέρω επενδύσεων ανά περιφέρεια υλοποίησης της επένδυσης έχει ως εξής: Νότιο Αιγαίο 23% , Αττική 20% , Κρήτη 19% , Στερεά Ελλάδα 9% , Ιονίων Νήσων 6% , Κεντρικής Μακεδονίας 6% , Ανατολ. Μακεδονίας & Θράκης 5% , Πελοποννήσου 3% , Ηπείρου 3%, Επικράτεια (υλοποίηση σε περισσότερες από 1 Περιφέρειες) 2% , Δυτική Ελλάδα 2% , Θεσσαλία με 1% και Βόρειο Αιγαίο 1%. Σημειώνεται ότι έχει εγκριθεί το 37% των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί από ΜμΕ, και οι υπόλοιπες βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης.

β) Πρόγραμμα εγγυήσεων InvestEU (με συνολικό προϋπολογισμό 500 εκ.€), το οποίο απευθύνεται αποκλειστικά στις ΜμΕ, παρέχοντάς τους εγγυήσεις για να λάβουν επενδυτικά δάνεια και κεφάλαιο κίνησης με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την καινοτομία και τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό. Στο πλαίσιο αυτού του εγγυοδοτικού προγράμματος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει υπογράψει σύμβαση με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund, EIF) προκειμένου το EIF να διαχειριστεί χαρτοφυλάκιο 400 εκ. €. Οι συμφωνίες του EIF με έξι Τράπεζες έχουν ως αποτέλεσμα να διατίθενται στην αγορά τρία προϊόντα εγγυήσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις :

- Εγγύηση χαρτοφυλακίου βιωσιμότητας, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων για την κλιματική αλλαγή, την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- Εγγύηση χαρτοφυλακίου ανταγωνιστικότητας, αποκλειστικά για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης για την στήριξη της ανταγωνιστικότητας και την ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων.
- Εγγύηση χαρτοφυλακίου καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού, για τη βελτίωση των όρων πρόσβασης των ελληνικών επιχειρήσεων έρευνας και καινοτομίας στη χρηματοδότηση και την υποστήριξη της επέκτασης των ψηφιακών τεχνολογιών και του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Με βάση στοιχεία υλοποίησης μέσω του προγράμματος με εγγύηση από πόρους ΤΑΑ έχουν χορηγηθεί δάνεια ύψους 2,1 δις € σε 12.029 μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Στοιχεία EIF, Q2/2025).

γ) Προγράμματα κεφαλαίου και οιονεί κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (equity & quasi-equity) «Innovate Now» 100 εκ. € και «Q Equity» 400 εκ. € στο πλαίσιο των οποίων οι δανειακοί πόροι του ΤΑΑ μέσω της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΑΤΕ) και ισόποσοι πόροι μέσω fund managers έχουν δημιουργήσει συνολικό χαρτοφυλάκιο του 1 δις.€ μέσα από το οποίο χρηματοδοτούνται με κεφάλαιο

επιχειρηματικών συμμετοχών ή οιονεί κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών καινοτόμες startup εταιρείες, αλλά και σε scaling up εταιρείες, οι οποίες χρειάζονται μετοχική συμμετοχή, προκειμένου να αναπτυχθούν και να αναπτύξουν τη δραστηριότητα τους.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το ΤΑΑ είναι ένα διαφορετικό χρηματοδοτικό εργαλείο σε σχέση με τα ευρωπαϊκά προγράμματα της Πολιτικής της Συνοχής, στο οποίο η κατανομή των πόρων γίνεται σε επίπεδο κράτους-μέλους και όχι σε επίπεδο Περιφέρειας, με στόχο τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας της οικονομίας συνολικά.

Ο Διοικητής ΕΥΣΤΑ

Ορέστης Καβαλάκης